

MYE SMOG: Kinas statsminister lover kamp mot forurensningen som ligger som en tjukke grøt over Beijing og resten av Nord-Kina. FOTO: WANG ZHAO/NTB SCANPIX

Til kamp mot forurensningen

MILJØ: Kina skal satse for å fjerne smogen, et enormt og voksende problem i Kina.

– Kina erklærer krig mot forurensning, sa statsminister Li Keqiang under åpningen av Folkets store hall i Beijing onsdag.

Parolen ble presentert sammen med detaljerte tiltak som skal redusere forurensningen. Folk i Beijing og andre storbyer i Nord-Kina er stadig mer frustrert over den tukke smogen som nå i flere måneder har lagt seg som en grøt over store deler av det nordlige Kina, og som blir verre år for år.

Myndighetene frykter at økende misnøye med smogen skal føre til sosial uro og ubalanse i landet.

– Vi vil med stor fasthet erklære krig mot forurensning, på samme måte som vi erklærte krig mot fattigdom, sa Li til de nesten 3.000 delegatene til kongressen, i en tale som ble sendt direkte på TV.

MODERNISERE

Å få bukt med forurensningen er blitt et viktig ledd i arbeidet med å oppgradere og modernisere økonomien. Li kaller smogen i byene naturens røde lysadvarsel mot en ineffektiv og blind utvikling.

– Dette betyr at de på høyeste nivå anerkjenner dette som et problem, sier

Craig Hart, som er professor ved Renminuniversitetet i Beijing.

Han sier at tilnærmingen må rettes mot økonomien, og at det må pumpes inn penger for å oppgradere fabrikker. Kina har publisert en rekke studier og planer for å håndtere miljøproblemene, men det har vært vanskelig å få kontroll over store fabrikker som forurenser grovt og lokale myndigheter som stirrer seg blind på vekst og utvikling.

REDUSERE STÅLPRODUKSJON

Etter planen skal Kina redusere stålproduksjonen med 27 millioner tonn i år, og sementproduksjonen med 42 millioner tonn. I tillegg skal 50.000 små kullfyrte anlegg over hele landet stenges ned. Men de 27 millionene tonn stål, det samme som Italias totale kapasitet, representerer mindre enn 2,5 prosent av Kinas årlige stålproduksjon. Myndighetene har advart om at bare i fjor åpnet nye stålfabrikker med en kapasitet på 30 millioner tonn. Sementproduksjonen som skal stanses, er bare 2 prosent av den totale sementproduksjonen i landet.

LANDBRUK

Li sa at noen av tiltakene for å redusere

forurensning blir regulering av energipriser for å oppmuntre til mer bruk av fornybare energikilder. Kina er ikke bare rammet av luftforurensning, og Li varsler også tiltak mot forurensning i landbruket, inkludert utslipp av tungmetaller som forurenser dyrket jord.

Han lover også å omdanne 333.000 hektar marginalt jordbruksland til skog og beiteland, og fortsette kampen mot forurensning og gjenvinning av våtmarker. (NTB)

Ønsker balanse framfor vekst

Kina tar sikte på at den økonomiske veksten blir på 7,5 prosent i år. Det er samme målsetting som i fjor. Målsettingen tyder på at Kina vil legge mer vekt på reformer og en balansering av økonomien framfor en sterkere vekst. I 2013 vokste den kinesiske økonomien 7,7 prosent.

Årets målsetting ble kunngjort av statsminister Li Keqiang i en rapport til Folkets kongressen årlige sesjon. Bak tallene for den økonomiske veksten ligger en omprioritering av målsettingen for Kina i årene som kommer, fra en eksportdrevet økonomi over mot en langsommere og mer balansert vekst, basert mer på hjemmemarkedet. Utfordringen blir å få til et skifte uten at det fører til nedleggelse av bedrifter og økt arbeidsløshet, med sosial uro som konsekvens. (NTB)

VÅTT: Oversvømmelse i Storbritannia. FOTO: NTB SCANPIX

Uvanlige vintre i Europa og USA

EKSTREMT: Ekstremt uvanlig vær i vinter har fått nordmenn, briter og amerikanere til å spørre seg om klimaendringene kan være årsaken.

Forskerne er usikre, men peker på en mulig sammenheng mellom smeltende ishav og nye værmønstre. Mange steder i Norge, England og USA har været de siste månedene enten vært usannsynlig tørt, vått, varmt eller kaldt.

I Longyearbyen på Svalbard var snittemperaturen i februar om lag 15 grader høyere enn normalt. Vinteren i Bergen har vært den varmeste siden målingene begynte i 1861, mens ekstrem tørke i Midt- og Nord-Norge har bidratt til flere store branner. Oslofolk har bare hatt fem sol dager siden nyttår, og vinteren i Storbritannia har vært den våteste siden målingene begynte for over hundre år siden.

– Lavtrykkene som vanligvis går inn i Norskehavet og gir regn på Vestlandet, har gått inn lenger sør og tvers over England, forklarer Tore Furevik, professor ved Universitetet i Bergen og direktør for Bjerknescenteret for klimaforskning.

– OFTERE I FRAMTIDA

Enkelte vitenskapsfolk har pekt på en mulig sammenheng mellom oppvarmingen i Arktis og uvanlige værmønstre i Europa og Nord-Amerika. Teorien de sikter til, ble lansert av den amerikanske forskeren Jennifer Francis for noen år tilbake. Hun mener den minkende havisen rundt Nordpolen om sommeren har påvirket vindstrømmer høyt oppe i atmosfæren. Endringene i den såkalte jetstrømmen får lavtrykk og høytrykk til å ligge lenger i ro, ifølge Francis. Det kan føre til lengre og mer stabile perioder med enten varme, kulde, opphold eller nedbør både sommers- og vinterstid.

– Vi kan forvente at dette vil skje oftere i framtida, sa hun til BBC.

SPRIKENDE STUDIER

Tore Furevik sier at det for noen år siden var mye som tydet på at jetstrøm-teorien stemte, men at det er gjort nyere studier som peker i motsatt retning. Både i Norge, England og USA har det uvanlige været i vinter vært knyttet til jetstrømmens bevegelser, ifølge Furevik. Diskusjonen blant forskerne dreier seg om hvorvidt den globale oppvarmingen har endret jetstrømmen. (NTB)